

مدل سازی، مونتاژ و نقشه کشی با

CATIA V5-6

مؤلف

علی محمودی

نشر دانشگاهی کیان
Kian Publication

محمودی، علی، ۱۳۵۴.
مدل سازی، مونتاژ و نقشه کشی با CATIA مهندس یار لولوف علی محمودی.
تهران: دانشگاهی کیان، ۱۳۹۸.
۷۴۴ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۳۰۷-۲۵۴-۱

فبیا

نرم افزار کتیا

CATIA

مهندسی به کمک کامپیوتر - نرم افزار.

Computer-Aided engineering -- Software

TAT۴۵/۵

۶۲/۰۰۴۲۰۲۸۵

۶۰۸۷۳۳۸

سروشنامه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

نشر دانشگاهی کیان
Kian Publication

انتشارات دانشگاهی کیان

نام کتاب : مدل سازی، مونتاژ و نقشه کشی با CATIA v5-6

مولف : علی محمودی

ویراستار : لیلا غلامرسانی

ناظر تولید : فاطمه علی اکبری

صفحه آرا : علی احمد اشرفی

طراح جلد : واحد گرافیک

چاپ اول : ۱۳۹۹

تیراژ : ۵۰۰

قیمت : ۱۳۰۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۷-۲۵۴-۱

خرید اینترنتی آسان از:

www.kianpub.com

بر اساس قانون حقوق مولفان و مصنفان، کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب به طور انحصاری به نشر دانشگاهی کیان تعلق دارد و هرگونه استفاده و برداشت از محتوای این اثر به هر شکلی اعم از چاپ، کپی، اسکن، لوح فشرده، نشر الکترونیک و اینترنتی یا به صورت هرگونه فایل رایانه ای، بدون مجوز رسمی ناشر ممنوع و حرام شرعی است و پیگرد قانونی دارد.

kianpublication

برای دریافت اخبار و اطلاعات
مفید و شرکت در قرعه کشی، ما
را در این شبکه ها دنبال کنید.

بشر قرن ۲۱ بی‌وقفه و به‌سرعت در تکاپوی توسعه‌ی همه‌جانبه‌ی مرزهای دانش در تمامی حوزه‌هاست و در این مسیر از تلاش باز نمی‌ایستد؛ چرا که اثرگذارترین ابزار برتری‌جویی در فضای رقابتی امروز را دستیابی به فناوری‌های پیشرفته، علوم نوین و گسترش صنایع پیشرفته، کل‌آمد و منحصر به فرد یافته است. براساس چنین نگرشی است که رشد سریع علوم و فنون کاربردی در گستره‌ی عظیم از زمینه‌های تحقیقاتی در دستور کار بازی‌گردانان نظام جهانی قرار گرفته است. در شرایط ویژه و پیچیده‌ای که کشور ما با آن روبه‌روست، گام برداشتن در مسیر پیشرفت و رشد و توسعه‌ی داخلی و نیز سبب پایگاه درخور و تاثیرگذار در عرصه‌ی بین‌المللی منوط به اصلاح دید کلان نسبت به توسعه‌ی علمی و پژوهشی با هدف ارتقای شاخص‌های پیشرفت و توسعه‌ی کشور است و این جز با حمایت و پشتیبانی و مدد و تمرکز از بخش‌های دانشگاهی و پژوهشی امکان‌پذیر نخواهد بود. **انتشارات دانشگاهی کیان**، به‌عنوان یکی از بسترهای مستعد تحقق بومی‌سازی فناوری‌های پیشرفته (High Technology) در ایران، با استفاده از همت بلند متخصصان صنعتی و دانشگاهی کشور و با استفاده از تجارب خود در زمینه چاپ و نشر بیش از سیصد عنوان کتاب‌های فنی و مهندسی، بخشی هرچند کوچک از این وصیفه‌ی خلیج به انجام برساند.

مجموعه کتاب‌های مهندس‌یار، با هدف دسترسی دانشجویان، استادان، پژوهشگران و علاقه‌مندان به دانش فنی و تخصص روز دنیا در حوزه‌ی فنی و مهندسی با نگاه ویژه‌ای تدوین شده است. در این آثار سعی بر آن است تا تجارب و دستاوردهای علمی و پژوهشی نویسندگان بنام فرهیخته‌ی کشور، به شیوه‌ای آموزشی و استاندارد و با بالاترین کیفیت فنی و محتوایی، به مخاطبان علاقه‌مند انتقال یابد. این مجموعه، گستره‌ی وسیعی از علوم فنی و مهندسی را دربر می‌گیرد و تلاش بر آن است تا در آینده‌ی نزدیک در سایه‌ی الطاف الهی و با تکیه بر دانش و تخصص بومی، عنوان‌های کاملی از کتاب‌های کاربردی و ارزشمند در این مجموعه پوشش داده شود.

انتشارات دانشگاهی کیان در این مسیر دست یکایک استادان و پژوهشگران حوزه‌ی فنی و مهندسی را به گرمی می‌فشارد و از **پیشنهادهای ارزنده‌ی تالیف و ترجمه** در این چارچوب استقبال می‌کند و از مخاطبان این مجموعه خواهشمند است نقدها و نظرهای سازنده‌ی خود را از طریق پل‌های ارتباطی موجود در جهت ارتقای محتوایی و کیفی آثار مطرح نماید.

نشر دانشگاهی کیان

www.kianpub.com

info@kianpub.com

فصل اول: آنچه که برای شروع باید بدانید

۱۹	۱-۱. معرفی CATIA
۲۰	۲-۱. این کتاب چه مطالبی را پوشش می‌دهد؟
۲۱	۳-۱. اجرای برنامه
۲۱	۴-۱. قواعد به‌کارگیری کتاب
۲۱	۱-۴-۱. فایل‌های همراه کتاب
۲۱	۲-۴-۱. پیش‌نیاز مطالعه‌ی کتاب
۲۲	۳-۴-۱. نکات مهم
۲۲	۴-۴-۱. Command>Sub command
۲۳	۵-۱. اشار به من قرارگیری دستورات
۲۵	۶-۱. سند
۲۵	۷-۱. مفهوم Part
۲۶	۸-۱. مفهوم Feature
۲۶	۹-۱. مفهوم Sketch
۲۷	۱۰-۱. مفهوم Assembly
۲۸	۱۱-۱. مفهوم Product
۲۸	۱۲-۱. مفاهیم Drawing و Drafting
۲۹	۱۳-۱. کلیدهای میانبر

فصل دوم: معرفی CATIA و محیط آن

۳۳	۱-۲. ورود به محیط CATIA
۳۴	۲-۲. کنترل رابط کاربری برنامه
۳۶	۳-۲. شروع به کار در CATIA
۳۷	۴-۲. مفهوم میز کار مکانیکی
۳۹	۵-۲. تنظیمات CATIA
۴۴	۶-۲. آشنایی با پنجره‌ی CATIA
۴۵	۱-۶-۲. نوار عنوان
۴۵	۲-۶-۲. نوار منوی کرکره‌ای
۵۱	۳-۶-۲. نوارهای ابزار
۵۸	۴-۶-۲. منطقه‌ی اعلان و خط‌فرمان
۵۹	۵-۶-۲. درخت مشخصات یا درخت مدل
۶۷	۶-۶-۲. نوار مرورگر درخت مشخصات
۶۸	۷-۶-۲. پنجره‌ی گرافیکی
۶۹	۸-۶-۲. صفحات پیش‌فرض
۷۰	۹-۶-۲. قطب‌نمای سه‌بُعدی
۷۲	۱۰-۶-۲. محورها و سیستم

فصل سوم: مدیریت اسناد

۱-۳	باز کردن و ورود اسناد به درون محیط	۷۵
۲-۳	چیدمان اسناد باز	۷۹
۳-۳	جابه‌جایی بین اسناد باز	۸۱
۴-۳	ذخیره‌سازی و صدور اسناد به بیرون از محیط	۸۲
۵-۳	ذخیره‌سازی خودکار تغییرات	۸۷
۶-۳	بستن سند	۸۸
۷-۳	بستن برنامه	۸۸
۸-۳	اطلاعات سند	۸۹
۹-۳	مروارید اجرای دستورات	۹۰
۱۰-۳	بزرگ کردن اثر دستورات	۹۱

فصل چهارم: کنترل صفحه‌تصویر

۱-۴	درک فضا نماها سه‌بعدی	۹۷
۲-۴	آشنایی با سایر روش‌های تغییر نقطه‌ی دید	۱۰۳
۱-۲-۴	استفاده از ابزار Potati	۱۰۳
۲-۲-۴	استفاده از قطب‌نمای سه‌بعدی	۱۰۴
۳-۴	نمای عمود	۱۰۵
۴-۴	مفهوم پرسپکتیو	۱۰۵
۵-۴	بزرگ‌نمایی موضوعات	۱۰۷
۶-۴	جابه‌جایی صفحه‌تصویر	۱۰۷
۷-۴	بزرگ‌نمایی و جابه‌جایی به‌صورت همزمان	۱۰۸
۸-۴	بزرگ‌نمایی موضعی	۱۰۹
۹-۴	نمایش همزمان تمام موضوعات	۱۱۰
۱۰-۴	ترفندهای کنترل صفحه‌تصویر با استفاده از ماوس	۱۱۱
۱۱-۴	ترفندهای کنترل صفحه‌تصویر با استفاده از صفحه‌کلید	۱۱۲
۱۲-۴	بازیابی نمای پیشین	۱۱۳
۱۳-۴	تغییر وضعیت نمایش	۱۱۳
۱۴-۴	اعمال رنگی خاص به مدل یا اجزای آن	۱۱۸
۱۵-۴	تنظیم شفافیت مدل یا اجزای آن	۱۲۰
۱۶-۴	اعمال جنس به مدل‌ها	۱۲۲
۱۷-۴	مدیریت صحنه	۱۳۳
۱۸-۴	ایجاد پنجره‌های متعدد از سند	۱۳۹
۱۹-۴	آشنایی با دریچه‌های دید	۱۴۰
۲۰-۴	نمایش تمام‌صفحه	۱۴۸
۲۱-۴	پنهان و نمایان کردن موضوعات	۱۴۸

فصل پنجم: ترسیمات و ویرایش موضوعات دوبعدی

۱۵۵	۱-۵. ورود به محیط Sketcher
۱۵۵	۱-۱-۵. روش اول
۱۵۶	۲-۱-۵. روش دوم
۱۵۸	۲-۵. خروج از محیط Sketcher
۱۵۹	۳-۵. معرفی نوار ابزار Sketch tools
۱۶۰	۴-۵. نوار ابزار Profile
۱۶۰	۱-۴-۵. ترسیم خطوط و منحنی‌های پی‌درپی
۱۶۳	۲-۴-۵. ترسیم موضوعات از پیش تعریف‌شده
۱۷۱	۳-۴-۵. ترسیم پاره و کمان
۱۷۵	۴-۴-۵. ترسیم منحنی و ایجاد اتصال بین آنها
۱۷۸	۵-۴-۵. ترسیم بیض
۱۷۸	۶-۴-۵. ترسیم انواع خط پاره‌خا
۱۸۳	۷-۴-۵. ترسیم خط‌محور
۱۸۴	۸-۴-۵. ایجاد نقطه
۱۸۹	۵-۵. نوار ابزار Operation
۱۹۰	۱-۵-۵. ایجاد کمان بین موضوعات
۱۹۲	۲-۵-۵. ایجاد پخ بین موضوعات
۱۹۴	۳-۵-۵. قطع کردن و امتداد دادن موضوعات
۲۰۰	۴-۵-۵. تغییر شکل موضوعات
۲۰۱	۶-۵. ورود دوباره به محیط Sketcher
۲۰۲	۷-۵. تعریف یک Sketcher جدید
۲۰۸	۸-۵. انتخاب موضوعات
۲۰۸	۱-۸-۵. انتخاب ساده و معمولی
۲۰۹	۲-۸-۵. برای شروع انتخاب، هرجایی که تمایل دارید کلیک کنید
۲۰۹	۳-۸-۵. پنجره‌ای چهارضلعی از نوع Window
۲۱۰	۴-۸-۵. پنجره‌ای چهارضلعی از نوع Crossing
۲۱۱	۵-۸-۵. پنجره‌ای چندضلعی
۲۱۱	۶-۸-۵. خطی با دست آزاد
۲۱۲	۷-۸-۵. انتخاب موضوعات بیرون از Window
۲۱۲	۸-۸-۵. انتخاب موضوعات بیرون از Crossing
۲۱۳	۹-۸-۵. انتخاب تمام موضوعات
۲۱۳	۱۰-۸-۵. خروج موضوعات از انتخاب
۲۱۳	۹-۵. حذف موضوعات
۲۱۴	۱۰-۵. منعکس کردن موضوعات
۲۱۵	۱۱-۵. قرینه‌سازی موضوعات

۲۲۰	۱۲-۵. حرکت دادن موضوعات
۲۲۵	۱۳-۵. چرخش موضوعات
۲۲۹	۱۴-۵. مقیاس‌گذاری
۲۳۰	۱۵-۵. تکرار موضوعات با فواصل یکسان
۲۳۲	۱۶-۵. اصلاح پارامترهای موضوعات دویعدی

فصل ششم: ابزارهای کمک‌ترسیمی دویعدی

۲۳۷	۱-۶. خطوط شبکه‌بندی
۲۳۸	۲-۶. قیدگذاری ابعادی
۲۴۱	۱-۲-۶. ادغام ابعاد
۲۴۶	۳-۶. قیدگذاری هندسی
۲۴۹	۱-۳-۶. Distance
۲۵۰	۲-۳-۶. Length
۲۵۱	۳-۳-۶. Angle
۲۵۱	۴-۳-۶. Radius / Diameter
۲۵۲	۵-۳-۶. Semimajor axis
۲۵۲	۶-۳-۶. Semiminor axis
۲۵۲	۷-۳-۶. Curvilinear distance
۲۵۳	۸-۳-۶. Symmetry
۲۵۳	۹-۳-۶. Midpoint
۲۵۴	۱۰-۳-۶. Equidistant point
۲۵۴	۱۱-۳-۶. Fix
۲۵۵	۱۲-۳-۶. Coincidence
۲۵۵	۱۳-۳-۶. Concentricity
۲۵۶	۱۴-۳-۶. Tangency
۲۵۶	۱۵-۳-۶. Parallelism
۲۵۷	۱۶-۳-۶. Perpendicular
۲۵۷	۱۷-۳-۶. Horizontal
۲۵۸	۱۸-۳-۶. Vertical
۲۵۸	۴-۶. سایر ابزارهای قیدگذاری
۲۵۹	۱-۴-۶. Contact Constraint
۲۵۹	۲-۴-۶. Fix Together
۲۶۰	۳-۴-۶. Auto Constraint
۲۶۲	۴-۴-۶. Animate Constraint
۲۶۳	۵-۴-۶. Edit Multi-Constraint
۲۶۴	۵-۶. ترسیم تمام قیدگذاری‌شده

۲۶۴	۶-۶. مفهوم رنگ ترسیمات در محیط Sketcher
۲۶۴	۶-۶-۱. خاکستری
۲۶۵	۶-۶-۲. زرد
۲۶۵	۶-۶-۳. سفید
۲۶۶	۶-۶-۴. نارنجی
۲۶۶	۶-۶-۵. قهوه‌ای
۲۶۶	۶-۶-۶. سبز
۲۶۷	۶-۶-۷. سرخابی
۲۶۷	۶-۶-۸. قرمز
۲۶۸	۶-۶-۹. ارغوانی
۲۶۸	۶-۷. نوار ابزار Visualization
۲۷۰	۶-۸. تجزیه و تحلیل ترسیمات در محیط Sketcher

فصل هفتم: مبانی مدل سازی

۲۹۵	۷-۱. امتداددهی ترسیمات
۳۰۸	۷-۲. امتداددهی به همراه شیب در خردن رجوه و قوس دار کردن لبه‌ها
۳۱۲	۷-۳. امتداددهی چندگانه
۳۱۵	۷-۴. ایجاد حفره
۳۲۰	۷-۵. ایجاد حفره به همراه شیب دار کردن وجوه و لبه‌ها
۳۲۳	۷-۶. ایجاد حفره‌های چندگانه
۳۲۵	۷-۷. دوران ترسیمات
۳۳۰	۷-۸. ایجاد شکاف دوار
۳۳۳	۷-۹. جاروب ترسیمات
۳۴۰	۷-۱۰. ایجاد شکاف
۳۴۴	۷-۱۱. ایجاد تیغه‌ی تقویتی
۳۵۰	۷-۱۲. ایجاد مدل بین مقاطع دو بُعدی
۳۶۰	۷-۱۳. ایجاد حفره روی مدل توسط مقاطع دو بُعدی
۳۶۴	۷-۱۴. مدیریت Feature های مدل
۳۷۲	۷-۱۵. جست‌وجو و انتخاب موضوعات
۳۷۴	۷-۱۶. به‌روزرسانی مدل

فصل هشتم: مدل سازی پیشرفته

۳۷۷	۸-۱. ایجاد صفحه‌ی کمکی
۳۸۶	۸-۲. ایجاد محور کمکی
۳۹۰	۸-۳. ایجاد قوس در لبه‌های مدل
۴۰۰	۸-۴. ایجاد قوس مماس بر دو وجه از مدل
۴۰۱	۸-۵. ایجاد قوس مماس بر سه وجه از مدل